

Í Háaleitisskóla leggjum við áherslu á að vinna með grunnþætti menntunar á eftirfarandi hátt:

Læsi felst í færni nemenda í því að nota mörg táknerfi og miðla til þess að skapa merkingu og koma henni á framfæri.

Heilbrigði og velferð byggist á því að veita nemendum heilsusamlegt umhverfi, hvort sem horft er til líkamlegra, andlegra eða félagslegra þátta.

Sjálfbærni felur í sér að við skilum umhverfinu til afkomendanna ekki í lakara ástandi en við tókum við því. Menntun til sjálfbærni þarf að leggja áherslu á þekkingu og skilning á viðfangsefnum og hæfni til að leysa þau.

Sköpun styðst við að nota fjölbreyttar kennsluaðferðir og vinnubrögð. Skipulag er opið, sveigjanlegt og má ná á milli námsgreina og jafnvel aldurshópa. Nemendur geta oft tekið sjálfir af skarið og haft um það að segja hvernig þeir leysa verkefni.

Lýðræði og mannréttindi leggur áherslu á að nemendur geti tjáð sig og rökstutt hugmyndir sínar frammi fyrir öðrum. Þeir þurfa að vera móttækilegir fyrir skoðunum annarra og kunna sig í samræðum/samvinnu með virkri hlustun, umburðarlyndi og virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfi sínu. Eflum jákvæðni, heiðarleika og styrkjum sjálfsmynd nemenda.

Jafnrétti er að skapa tækifæri fyrir alla til að þroskast á eigin forsendum, rækta hæfileika sína og lifa ábyrgu lífi í frjálsu samfélagi í anda umburðarlyndis og jafnréttis.

Lykilhæfni

Lykilhæfni skiptist í fimm þætti sem lagðir eru til í Aðalnámskrá grunnskóla. Allir þættirnir fimm eru jafn mikilvægir en farið er misjafnlega djúpt í þá eftir aldri nemenda. Lykilhæfni verður metin að vori 2019.

Tjáning og miðlun - hæfni nemenda til að tjá hugsanir sínar, tilfinningar og skoðanir munnlega, skriflega eða á annan hátt. Hæfni til að miðla þekkingu og leikni sinni og flytja mál sitt skýrt og áheyrilega og taka þátt í samræðum og rökræðum.

Skapandi og gagnrýnin hugsun skapandi hugsun og frumkvæði í efnistöfum og úrvinnslu. Hæfni nemenda til að nota þekkingu og leikni, draga ályktanir, áræðni til að leita nýrra lausna og beita gagnrýninni hugsun og röksemdafærslu.

Sjálfstæði og samvinna - hæfni nemenda til að vinna sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn.

Nýting miðla og upplýsinga - hæfni nemenda til að nýta margvíslega miðla í þekkingarleit, úrvinnslu og miðlun og nýta upplýsingar á ábyrgan. skapandi og gagnrýninn hátt.

Ábyrgð og mat á eigin námi - hæfni nemenda til að bera ábyrgð á eigin námi og leggja mat á eigin vinnubrögð og frammistöðu.

Bakgrunnsupplýsingar

Í 10. bekk eru 18 nemendur, 8 drengir og 10 stúlkur. Umsjónarkennari er Guðmundur Steinarsson. Faggreinakennarar eru María Ólöf Sigurðadóttir (íslenska), Sævar Þór Birgisson (stærðfræði), Jóhanna Helgadóttir (danska), Elíza María Geirsdóttir Newman (enska), Hildur Björnsdóttir (náttúrugreinar), Heiðrún Þórðardóttir (samfélagsgreinar), Steinþór Snær Þrastarson (íþróttir) og Guðmundur Steinarsson (sund).

Námsgreinar

Íslenska

Kennari: María Ólöf Sigurðadóttir, 6 kennslustundir á viku.

Menntagildi

Traust kunnátta í móðurmáli er meginundirstaða staðgóðrar menntunar. Jafnframt er lestur öflugt tæki nemenda til að afla sér þekkingar og tjáning í ræðu og riti ein af forsendum þátttöku í samfélaginu. Mál og bókmenntir eru menningararfur þjóðarinnar sem ber að rækta, virða, njóta og þróa. Sá arfur á eflaust drjúgan þátt í stöðu læsis þjóðarinnar og hve sjálfsagt það þykir að læra að lesa, skrifa og beita máli svo skiljist. Kennslan hefur einnig það hlutverk að efla tjáningu og sköpun í töluðu máli og rituðu, nota málið og kynnast mætti þess.

Við lok grunnskóla á nemandi að geta gert sér grein fyrir stöðu sinni og ábyrgð sem málnotanda. Hann á að átta sig á því að þegar skóla sleppir er það á hans ábyrgð að rækta og nýta málið sem tæki til náms, samskipta og þátttöku í lýðræðissamfélagi. Það er réttur hvers manns að öðlast þekkingu og færni í máli.

Hæfniviðmið

Talað mál, hlustun og áhorf

Að nemendur geti:

- Geti tekið þátt í rökræðum, tjáð skoðanir og rökstutt þær og valið miðil sem hentar
- Geti notið leikins efnis, kvikmynda og tónlistar og gert grein fyrir skoðun og efni skoðun sinni á viðkomandi efni
- Geti flutt texta og gert grein fyrir eigin verkefnum skýrt og áheyrilega með viðeigandi talhraða, áherslum og fasi
- Geti tekið þátt í samræðum og samvinnu

Lestur og bókmenntir

Að nemendur:

- Nái viðmiðum um lesfimi
- Geti lesið ólíka texta með góðum skilningi, lagt mat og túlkað
- Geti valið og beitt mismunandi aðferðum við lestur
- Þekki einkenni ljóða, smásagna, leiktexta, örsagna og myndasagna, skilgreint slíkar bókmenntir og greint þær og nýtt þekkinguna og leiknina til skapandi skrifa
- Unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum og tengt saman efni sem sett er fram á ólíkan hátt og nýtt sér
- Þekki mismunandi sjónarhorn höfundar, skilgreint þau og greint í texta og nýtt þá þekkingu og leikni við eigin skrif

Ritun

Að nemendur:

- Geti tjáð hugmyndir og skoðanir og fært rök fyrir þeim
- Geti samið ljóð, smásögur, leiktexta, örsögur og myndasögur
- Geti safnað heimildum, unnið skipulega úr efninu og sett upp í heimildaskrá
- Geti skrifað bókmenntaritgerð um afmarkað efni sögu

Málfræði

Að nemendur:

- Hafi áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum ákveðinna orðflokka, geti skilgreint þá og nýtt þekkinguna og leiknina í ræðu og riti
- Hafi lært og geti notað fleyg orð, orðtök, málshætti og föst orðasambönd og geri sér grein fyrir þýðingu lestrar í því skyni
- Hafi áttað sig á setningarlegum einkennum orðflokka, geti skilgreint setningafræðileg hugtök, greint og nýtt þá kenningu og leikni í ræðu og riti

Kennsluhættir

Nemendur æfa framsögn með ýmsum hætti. Þeir kynna m.a. áhugaverða fréttir úr fjölmiðlum og frjálislestrarbækur sem þeir hafa lesið á önninni. Jafnframt kynna þeir hóp- paraverkefni og nýta til þess þá miðla sem þeim hentar einnig lesa þeir upp ljóð og/eða stutta texta og fá leiðbeiningar um vandaðan upplestur. Eftir hlustun og/eða lestur skáldsagna, smásagna og ljóða eða áhorf á kvikmyndum eða öðru myndefni skapa nemendur umræður þar sem þeir eru hvattir til þess að tjá skoðanir sínar á efninu og ræða mismunandi hliðar málsins. Nemendur lesa jafnt og þétt í frjálislestrarbókum yfir allt skólaárið. Lesturinn er skráður í lestrardagbók þar sem nemendur skrá jafnframt útdrætti tvisvar í viku. Nemendur lesa mismunandi skáldsögur á skólaárinu: *Ég man þig*, *Gísla sögu Súrssonar* og valdar sögur. Grunnhugtökum í bókmenntafræði er beitt í umræðum og verkefnavinnu. Lesnar verða smásögur, fréttir, ýmis textabrot o.fl. til þess að þjálfast lestur og lesskilning. Nemendur lesa ýmis konar ljóð og þjálfast samhliða í því að beita algengum hugtökum í bragfræði.

Nemendur skila ritunarverkefnum reglulega með mismunandi áherslum varðandi reglur í ritun og uppsetningu þeirra. Einnig vinna þeir kjörbókarritgerð og þjálfast þá í uppsetningu ritunar. Nemendur öðlist færni í fallorðum, óbeygjanlegum orðum, sagnorðum, hljóðbreytingum, setningafræði, merkingarfræði, orðmyndun og hljóðfræði. Þetta verður unnið með ýmsum verkefnum bæði einstaklings- og hópaverkefnum.

Námsgögn

- Logar – texta- og verkefnabók í íslensku
- „Mér er í mun ...“ – bókmenntir fyrir efri bekki grunnskóla
- Ég man þig – skáldsaga og kvikmynd
- Gísla saga Súrssonar (fornsaga)
- Englar alheimsins skáldsaga og kvikmynd
- Lesskilningsverkefni
- Stafsetning, ritreglur og æfingar
- Handbækur
- Ítarefni

Námsmat:

Samkvæmt hæfniviðmiðum Aðalnámskrár

Matsviðmið í íslensku.**A**

Nemandi getur flutt mál sitt mjög skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni. Hlustað af athygli og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks, skemmtunar og sem heimildir í vinnu. Getur notið myndefnis, leikins efnis, tónlistar og sett fram á sjálfstæðan hátt rökstutt mat á viðkomandi efni. Lesið mjög vel og af öryggi almenna texta, með mjög góðum skilningi og túlkun á efni þeirra, fjallað um íslenskar og erlendar bókmenntir á gagnrýninn hátt og gert sér góða grein fyrir gildi bókmennta í menningu þjóðarinnar. Beitt skipulegum og mjög góðum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í röklegt samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar af öryggi og á skýran hátt. Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu af öryggi og fylgt mjög vel viðmiðum um uppbyggingu texta. Beitt mjög vel og af öryggi málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess, þekkingu sinni á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér mjög góða grein fyrir hlutverki þeirra.

B

Nemandi getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni. Hlustað og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks, skemmtunar og sem heimildir í vinnu, og notið myndefnis, leikins efnis, tónlistar og sett fram rökstutt mat á viðkomandi efni. Lesið almenna texta, með góðum skilningi og túlkun á efni þeirra, fjallað um íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér góða grein fyrir gildi bókmennta í menningu þjóðarinnar. Beitt skipulegum og góðum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar á skýran hátt. Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu af nokkru öryggi og fylgt vel viðmiðum um uppbyggingu texta.

C

Beitt málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess, og beitt af nokkru öryggi þekkingu sinni á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér góða grein fyrir hlutverki þeirra. Nemandi getur flutt mál sitt sæmilega skýrt og nokkuð áheyrilega, með áherslum sem hæfa efni og tilefni. Hlustað og nýtt sér að nokkru leyti upplýsingar í töluðu máli til fróðleiks, skemmtunar og sem heimildir í vinnu, og notið myndefnis, leikins efnis, tónlistar og sett fram sæmilegt mat á viðkomandi efni. Lesið

almenna texta, með sæmilegum skilningi og túlkun á efni þeirra, fjallað um íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta í menningu þjóðarinnar. Beitt að vissu marki góðum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar, beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu sæmilega og fylgt viðmiðum um uppbyggingu texta. Beitt helstu málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins. Beitt að nokkru leyti þekkingu sinni á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér sæmilega grein fyrir hlutverki þeirra.

Stærðfræði

Kennari: Sævar Þór Birgisson, 6 kennslustundir á viku.

Menntagildi

Hæfni í stærðfræði er forsenda læsis og sköpunar á flestum sviðum tækni, fræða og verkmenningar. Hún styður fólk til að taka ígrundaðar ákvarðanir í daglegu lífi, sem hafa áhrif á heilbrigði og velferð og að taka virkan þátt í lýðræðissamfélagi sem er í stöðugri þróun. Við notum til dæmis tölur og reikniaðgerðir til að eiga í samskiptum, skipuleggja, draga ályktanir og taka skynsamlegar ákvarðanir um framleiðslu og neyslu og stuðlum þannig að sjálfbærni.

Verkefni stærðfræðinnar eru að finna, skapa, tjá og útskýra hvers kyns regluleika, lögmál, kerfi og mynstur. Samfélag okkar og nýsköpun innan þess einkennist af kerfum sem byggjast á nýtingu stærðfræðinnar, t.d. kosningakerfi, upplýsingar á netinu, staðsetningarkerfi, farsímar, veðurspár, tölvuleikir, teiknimyndir og fleira. Stærðfræði er alþjóðlegt tungumál og verkfæri til að miðla upplýsingum og hugmyndum og vinna úr þeim. Með þrautalausnum þróanemendur með sér hæfni til að setja fram og leysa viðfangsefni, ígrunda ólíkar aðferðir sem nýtast við lausnir þeirra og mat á niðurstöðum. Mikilvægt er að nemendur geti talað saman um stærðfræði, notað tungumál og hugtök hennar og fært rök fyrir máli sínu. Góð kunnátta í stærðfræði getur stuðlað að gagnrýnni hugsun og aukinni ábyrgð nemenda í daglegu lífi, m.a. hvað varðar ákvarðanir um eigin fjármál og neyslu. Í stærðfræðinámi er mikil áhersla lögð á að nemendur sýni sjálfstæði og beri ábyrgð á eigin námi. Leiðarbók er dæmi um þau verkefni sem nemendur vinna til þess að efla ábyrgð og færni í sjálfstæðum vinnubrögðum

Hæfniviðmið

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemendur geti:

- greint á milli skilgreininga og setninga, milli einstakra tilvika og alhæfinga. Getur nýtt þá þekkingu til að kanna og ræðavum stærðfræðileg hugtök, um tilgang og takmörk þeirra
- fundið, sett fram og afmarkað stærðfræðiþrautir bæði í tengslum við daglegt líf og viðfangsefni stærðfræðinnar, lagt mat á lausnirnar, m.a. með það að markmiði að alhæfa út frá þeim
- sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum. Það getur m.a. falið í sér reikning, teikningar, myndrit, jöfnur og föll
- fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði, skilið og metið röksemdir sem settar eru fram af öðrum og unnið með einfaldar sannanir

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

Að nemendur geti:

- sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutbundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi
- lesið úr táknmáli stærðfræðinnar, notað það á merkingarbæran hátt, t.d. þýtt af daglegu máli yfir á táknmál stærðfræðinnar og skilið þær leikreglur sem gilda um meðferð þess,
- tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt, af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni
- valið og notað margvísleg verkfæri, þar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum, notað þau markvisst til að rannsaka stærðfræðileg efni og setja fram niðurstöður sínar.

Vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar

Að nemendur geti:

- tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnleiðir, m.a. með notkun upplýsingatækni,

- rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt með það að markmiði að alhæfa um stærðfræðileg efni,
- undirbúið og flutt munnlegar kynningar og skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði, m.a. með því að nota upplýsingatækni,
- tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins,
- nýtt möguleika stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum og líkt eftir raunverulegum fyrirbrigðum, m.a. með notkun tölvutækni og gert sér grein fyrir hvenær slíkt er gagnlegt og við hæfi,
- unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð, m.a. með því að spyrja markvisst
- lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar

Tölur og reikningur

Að nemendur geti:

- notað sætiskerfisrithátt og sýnt að hann skilur þær reglur sem gilda um hann
- notað rauntölur og greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum
- gefið dæmi um mismunandi framsetningu hlutfalla og brota, skýrt sambandið milli almennra brota, tugabrota og prósentu
- leyst viðfangsefni sem sprottin eru úr daglegu lífi og umhverfi, með hugarreikningi, vasareikni, tölvuforritum og skriflegum útreikningum
- tekið þátt í að þróa hentugar aðferðir við reikning með ræðum tölum sem byggja á eigin skilningi, nýtt vasareikni og tölvur í þeim tilgangi,
- reiknað með ræðum tölum, m.a. við lausnir á jöfnum og öðrum viðfangsefnum algebru,
- notað almenn brot, tugabrot og prósentur við útreikninga á daglegum viðfangsefnum,
- nýtt sér samhengi og tengsl reikniadgerðanna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim

Algebra

Að nemendur geti:

- unnið með talnarunur og rúmfræðimynstur til að rannsaka, koma skipulagi á og alhæfa um það á táknmáli algebrunnar og sett fram stærður með breytistærðum,
- eyst jöfnur og einfaldar ójöfnur, leyst saman jöfnur með fleiri en einni óþekktri stærð,
- ákvarðað lausnir á jöfnum og jöfnuhneppum með myndritum og lýst sambandi breytistærða með föllum.

Rúmfræði og mælingar

Að nemendur geti:

- notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar þar með talin hugtök um stærðarhlutföll, innbyrðis afstöðu lína, færslur og fræðilega eiginleika tví- og þrívíðra forma
- teiknað skýringarmyndir og unnið með teikningar annarra út frá gefnum forsendum, rannsakað, lýst og metið samband milli hlutar og teikningar af honum
- notað mælikvarða og unnið með einslaga form, útskýrt setningu Pýþagórasar og reglu um hornasummu í marghyrningi og beitt henni í margvíslegu samhengi. Einnig gert rannsóknir á rétthyrndum þríhyrningum og reiknað hliðarlengdir og horn út frá þekktum eiginleikum,
- mælt ummál, flöt og rými, reiknað stærð þeirra og útskýrt hvað felst í mælihugtakinu,
- sett fram einföld rúmfræðileg rök og sannanir og túlkað táknmál algebru með rúmfræði,
- túlkað jöfnur í hnitakerfi og notað teikningar í hnitakerfi til að leysa þær

Tölfræði og líkindi

Að nemendur geti:

- notað tölfræðihugtök til að setja fram, lýsa, skýra og túlka gögn
- skipulagt og framkvæmt einfaldar tölfræðikannanir og dregið ályktanir af þeim
- lesið, skilið og lagt mat á upplýsingar um líkindi sem birtar eru á formi tölfræði, t.d. í fjölmiðlum

- framkvæmt tilraunir þar sem líkur og tilviljun koma við sögu og túlkað niðurstöður sínar,
- notað hugtök eins og skilyrtar líkur og óháðir atburðir, notað einfaldar talningar til að reikna og túlka líkur á atburðum.

Markmið nemenda

Reikniaðgerðir og reiknikunnátta

- margfeldi, summa, kvóti og mismunur
- almenn brot: summa og mismunur ósamnefndra brota
- almenn brot: margföldun og deiling með heilli tölu og broti
- prófa svör og gera sér grein fyrir útkomu áður en gripið er til reiknivélar
- dreifiregla, tengiregla, víxlregla, samokarregla og ferningsregla
- vinna með ræðar og óræðartölur, kvaðratrót og veldisreikningar
- vinna með vasareikni og kennsluforrit

Hlutföll og prósentur

- hlutföll milli stærða, sýnt með almennu broti, prósentu og tugabroti
- vinna með mælikvarða á vinnuteikningum, landakortum og í uppskriftum
- prósentur í margvíslegu samhengi: heild, hluti, prósentu, hækkun/lækkun, aukning/minnkun og aflsláttur

Mynstur og algebra

- stærða: reikna, einfalda fyrir eina eða fleiri óþekktar stærðir
- leysa jöfnur í nokkrum skrefum
- liðun og þáttun
- búa til og leysa jöfnur út frá gefnum forsendum
- leysa jöfnur með fleirri en einni óþekktar stærð
- leysa einfaldar annarsstigs jöfnur

Rúmfræði og mælingar

- þríhyrningar, finna hæðir og stærðir grannhorna

- flatarmál: breyta um mælieiningar (talnahúsið) og reikna samsettar myndir
- þekkja hugtökin punktur, lína, línustrik, geisli, þvermál pí, horn og ýmsar gerðir marghyrninga
- flatarmáli og ummáli hrings
- teikna rétthyrning með gefnu ummáli og flatarmáli og átti sig á því að rétthyrningur með gefið ummál getur haft breytilegt flatarmál
- vinna með rúmmál á ýmsum formum

Tölfræði og líkur

- fáist við og þekki hugtökin tíðni og tíðnidreifing
- setja fram og túlka tíðnitöflur, súlurit, línurit, punktarit, skífurit og aðrar einfaldar aðferðir við framsetningu og lýsingu tölulegra gagna
- þjálfist í öflun gagna, flokkun þeirra og framsetningu
- gera kannanir og skila niðurstöðum á tölfræðilegu formi
- líkindum út frá áhættu og að atburðir gerist

Kennsluhættir

Í nemendabók fylgjast nemendur að mestu leiti að, en takast á við námsefnið á eigin forsendum. Unnið er eftir gátlista sem unninn er upp úr Aðalnámskrá grunnskóla. Í æfingabók og aukabókum fara nemendur á eigin hraða. Notast verður við fjölbreyttar kennsluáferðir s.s. sýnikennsla, beina kennsla, utanbókarnám, samræðuaðferðir, þrautalausnir og kannanir.

Námsgögn

- Skali 3a og 3b, nemenda- og æfingabók, Almennstærðfræði 3, ítarefni

Námsmat

Samkvæmt hæfniviðmiðum Aðalnámskrár

Matsviðmið í stærðfræði

A

Nemandi getur tjáð sig á skýran og fjölbreyttan hátt um stærðfræðileg efni og um veruleikann með tungumáli stærðfræðinnar. Útskýrt hugsun sína fyrir öðrum á greinagóðan hátt, leitað lausna og sett viðfangsefni fram á fjölbreyttan og nákvæman stærðfræðilegan hátt með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og röksemdafærslu. Sett fram, greint, túlkað og metið stærðfræðileg líkön af öryggi á gagnrýninn og skýran hátt. Notað af öryggi hugtök og táknmál stærðfræðinnar til að setja fram, tákna og leysa hversdagsleg og fræðileg verkefni og rætt gagnrýnið um lausnir, valið og nýtt ólík hjálpatæki til stærðfræðilegra verka, þar með talin tölvutækni. Unnið sjálfstætt og skipulega við að rannsaka, greina, túlka, setja fram tilgátur, finna lausnir og alhæfa um hvers kyns viðfangsefni með hjálp stærðfræðinnar. Lesið og lagt gagnrýnið mat á stærðfræðitexta. Valið og notað viðeigandi verkfæri, s.s. tölvur og kynnt niðurstöður sínar á skýran og greinagóðan hátt. Notað rauntölur og reiknað af öryggi með ræðum tölum, greint af öryggi samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum. Verið leiðandi í að þróa lausnaleyðir, nýtt sér samhengi og tengsl reikniáðgerðanna og notað þá þekkingu af sveigjanleika við útreikninga og mat á þeim. Rannsakað skipulega mynstur og alhæft um þau, leyst jöfnur af öryggi, notað breytistærðir á sveigjanlegan hátt og lýst sambandi þeirra með stæðum og föllum. Notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar af öryggi og á fjölbreyttan hátt. Nýtt einslögur, hornareglur og hnitakerfi til að teikna, greina og skapa rúmfræðilega hluti. Sett fram nákvæm rúmfræðileg rök, mælt og reiknað lengd, flöt og rými af öryggi og nýtt tölvur til þessara hluta. Notað tölfræðihugtök af öryggi við að skipuleggja, framkvæma og túlka tölfræðirannsóknir. Framkvæmt og dregið ályktanir á sjálfstæðan og gagnrýninn hátt af tilraunum, þar sem líkur og tilviljun koma við sögu. Notað líkindahugtök og talningar af öryggi til að reikna og túlka líkur á atburðum.

B

Nemandi getur tjáð sig á skýran hátt um stærðfræðileg efni og um veruleikann með tungumáli stærðfræðinnar. Útskýrt hugsun sína fyrir öðrum, leitað lausna og sett viðfangsefni fram á fjölbreyttan stærðfræðilegan hátt, með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og röksemdafærslu. Sett fram, greint, túlkað og metið stærðfræðileg líkön á skýran hátt. Notað hugtök og táknmál stærðfræðinnar til að setja fram, tákna og leysa hversdagsleg og fræðileg verkefni og rætt um lausnir og nýtt ólík hjálpatæki til stærðfræðilegra verka, þ.m.t. tölvutækni. Unnið skipulega að því að rannsaka, greina, túlka, setja fram tilgátur, finna lausnir og alhæfa um hvers kyns viðfangsefni með hjálp stærðfræðinnar. Lesið og lagt mat á stærðfræðitexta, notað viðeigandi verkfæri s.s.

tölvur og kynnt niðurstöður sínar á skýran hátt. Notað rauntölur og reiknað með ræðum tölum, greint samhengi milli talna í ólíkum talnamengjum. Tekið þátt í að þróa eigin lausnaleyðir, nýtt sér samhengi og tengsl reikniadgerðanna og notað þá þekkingu við útreikninga og mat á þeim. Rannsakað mynstur og alhæft um þau, leyst jöfnur, notað breytistærðir og lýst sambandi þeirra með stæðum og föllum. Notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar á fjölbreyttan hátt. Nýtt einslögur, hornareglur og hnitakerfi til að teikna, greina og skapa rúmfræðilega hluti. Sett fram einföld rúmfræðileg rök, mælt og reiknað lengd, flöt og rými og nýtt tölvur til þessara hluta. Notað tölfræðihugtök til að skipuleggja, framkvæma og túlka tölfræðirannsóknir. Framkvæmt og dregið ályktanir af tilraunum, þar sem líkur og tilviljun koma við sögu. Notað líkindahugtök og talningar til að reikna og túlka líkur á atburðum.

C

Nemandi getur tjáð sig að nokkuð vel um stærðfræðileg efni og um veruleikann með tungumáli stærðfræðinnar. Útskýrt hugsun sína fyrir öðrum, leitað lausna og sett stærðfræðileg viðfangsefni fram, með því að beita skapandi hugsun, ígrundun og einfaldri röksemdafærslu. Fylgt og sett fram, greint, túlkað og metið stærðfræðileg líkön á einfaldan hátt. Notað að vissu marki hugtök og táknmál stærðfræðinnar til að setja fram, tákna og leysa einföld hversdagsleg verkefni og rætt um lausnir og nýtt ólík hjálpatæki til stærðfræðilegra verka, þ.m.t. tölvutækni. Getur að vissu marki unnið að því að rannsaka, greina, túlka, setja fram tilgátur og finna lausnir með hjálp stærðfræðinnar. Lesið og lagt að vissu marki mat á stærðfræðitexta, notað verkfæri s.s. tölvur og kynnt niðurstöður sínar á viðeigandi hátt. Notað rauntölur og reiknað með ræðum tölum, skráð svör sín með tugakerfisrithætti og tekið þátt í að þróa eigin lausnaleyðir. Nýtt sér samhengi og tengsl reikniadgerðanna og notað algengar reiknireglur. Rannsakað mynstur, leyst einfaldar jöfnur, reiknað með breytistærðum og notað reglur algebrunnar við reikning. Notað undirstöðuhugtök rúmfræðinnar á að vissu marki. Nýtt einslögur, hornareglur og hnitakerfi til að teikna, greina og skapa rúmfræðilega hluti. Sett fram einföld rúmfræðileg rök undir leiðsögn, mælt og reiknað lengd, flöt og rými og nýtt tölvur til þessara hluta. Notað tölfræðihugtök við að skipuleggja, framkvæma og túlka tölfræðirannsóknir undir leiðsögn. Framkvæmt og dregið ályktanir af tilraunum, þar sem líkur og tilviljun koma við sögu. Notað einföld líkindahugtök og talningar til að reikna og túlka líkur á atburðum.

Erlend tungumál

Kennari: Elíza M Geirsd. Newman og Jóhanna Helgadóttir, 7 kennslustundir á viku.

Menntagildi

Tungumál er eitt mikilvægasta tæki mannsins til að orða hugsun sína, afla sér þekkingar og eiga samskipti við aðra. Kunnátta í ólíkum tungumálum gegnir mikilvægu hlutverki í vitsmunabroska einstaklingsins, eykur víðsýni og stuðlar að þroska á öðrum sviðum. Umfjöllun um aðrar þjóðir og kynni af þeim opna gáttir að fjölbreyttum menningarheimum, auka víðsýni, skilning, umburðarlyndi og virðingu gagnvart öðrum og ólíkum lifnaðarháttum og stuðla þar með að betri skilningi á eigin menningu. Megintilgangur tungumálanáms er að nemendur öðlist alhliða hæfni til að nota tungumálið sem lifandi verkfæri í fjölbreyttum tilgangi og við ólíkar aðstæður. Tungumálanám á að veita nemendum tækifæri til að rækta með sér skilning á ólíkum lífskjörum og tilfinningu fyrir félagslegum og menningarlegum aðstæðum hjá öðrum þjóðum. Námið á að stuðla að því að nemendur sjái sig sem hluta af og jafnoka í alþjóðasamfélagi og auka vitund þeirra um þau tækifæri sem felast í því að hafa vald á erlendum tungumálum.

Enska gegnir lykilhlutverki í alþjóðasamskiptum og viðskiptum. Upplýsinga- og margmiðlunarheimurinn gerir einnig kröfu um enskukunnátta. Hún veitir innsýn í fjölbreyttan menningarheim þeirra þjóða sem hafa ensku sem fyrsta mál og þjóða þar sem enska hefur stöðu annars máls.

Enska er lykiltunga á sviði æðri menntunar og vísinda og mikilvægt að hafa gott vald á henni þegar í háskólanám er komið. Enskukunnátta veitir innsýn í fjölbreyttan menningarheim þeirra þjóða sem hafa ensku sem fyrsta mál og þjóða þar sem enska hefur stöðu annars máls.

Annað erlenda tungumálið sem nemendur læra í grunnskóla er danska eða annað Norðurlandamál. Gert er ráð fyrir að danska sé allra jafna það norræna tungumál sem kennt er í skólum hér á landi. Norðurlandamál eru kennd vegna samskipta og menningartengsla við norrænarþjóðir. Saga okkar er samofin sögu þeirra og menningu. Menningararfurinn er sameiginlegur og tungumálin eru af sömu rót sprottin. Tilgangurinn með kennslu í norrænum tungumálum á Íslandi er að viðhalda og styrkja tengslin við Norðurlandþjóðirnar og stuðla að því að Íslendingar eigi greiða leið að sameiginlegum markaði menntunar og atvinnu á öllum Norðurlöndum. Stór hópur Íslendinga sækir árlega nám og störf á Norðurlöndunum. Í

lögum um grunnskóla er kveðið á um að í námskrá skuli sett ákvæði um inntak og skipulag náms í dönsku eða öðru Norðurlandamáli, sem lýsir vilja yfirvalda til að íbúarnir eigi þess kost að vera virkir þátttakendur á norrrænum vettvangi.

Hæfniviðmið - Enska

Hlustun

Að nemendur geti:

- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,
- án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr,
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.

Lesskilningur

Að nemendur geti:

- aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu,
- lesið sér til fróðleiks rauntexta, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt,
- lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi.

Samskipti

Að nemendur geti:

- Tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í
- tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á mótí upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum,

- tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda.

Frásögn

Að nemendur geti:

- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum,
- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi,
- samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra.

Ritun

Að nemendur geti:

- skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum,
- skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við,
- tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu,
- leikið sér með málið og látið sköpunargáfunu og ímyndunaraflið njóta sín.

Meningarlæsi

Að nemendur geti:

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni,
- sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma,
- getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska,

Námshæfni

Að nemendur geti:

- beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða,
- beitt á raunsæjan hátt sjálfs mati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf,
- nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi,
- unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja,
- nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

Kennsluhættir í ensku

Í ensku er unnið samhliða með 4 þætti tungumálsins: lestur og lesskilning, samskipti og ritun, talað mál og hlustun. Mikil áhersla verður lögð á hlustun en einnig á lestur og lesskilning. Nemendur fá margvíslega lestexta sem þeir ýmist lesa sjálfir eða hlusta á upplestur. Síðan er unnið með lesskilning í tengslum við textana. Unnið verður markvisst með grunn málfræði-æfingar og rétta ritun orða. Kennsluaðferðir eru margvíslegar og verða nemendur hvattir til að tala ensku í kennslustundum og kennari mun að einhverju leyti tjá sig á ensku svo nemendur þjálfist í hlustun ásamt því sem þau hlusta hvert á annað, upplesna texta af hljóðdiskum, tónlist o.fl.

Námsgögn í ensku

- Spotlight 10, les og vinnubók
- The Woman in Black lesbók og vinnuhefti
- Ýmis ljósrít frá kennara og efni af netinu, lestarbækur og fl.

Námsmat í ensku

Samkvæmt hæfniviðmiðum aðalnámskrár

Hæfniviðmið - Danska

Hlustun

Að nemendur geti:

- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms- og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt
- án vandkvæða fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju, sagt frá og unnið úr
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim

Lesskilningur

Að nemendur geti:

- aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu
- lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra, sagt frá eða unnið úr á annan hátt
- lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra og lesið og tileinkað sér efni sem tengist öðrum námsgreinum og hugtök sem tengjast þeim og nýtt í nýju samhengi

Samskipti

- tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í
- tekist á við margs konar aðstæður í almennum samskiptum, t.d. miðlað og tekið á móti upplýsingum á ferðalögum, sem gestgjafi eða í netsamskiptum
- tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda

Frásögn

Að nemendur geti:

- tjáð sig skipulega með undir- búið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum
- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni blaðalaust og af nokkru öryggi
- samið, æft og flutt frumsamið efni, t.d. stutt atriði eða sögu, einn eða í félagi við aðra

Ritun

Að nemendur geti:

- skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum
- skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við
- tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu
- leikið sér með málið og látið sköpunargáfuna og ímyndunaraflíð njóta sín

Meningarlæsi

Að nemendur geti:

- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélags- gerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni
- sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir takmörkunum staðalmynda og áhrifum fordóma
- getur greint á milli helstu af- brigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska

Námshæfni

Að nemendur geti:

- beitt margvíslegum náms- aðferðum sem geta komið að gagni í náminu og veit hvenær þær eiga við, t.d. nýtt sér samhengi í texta eða aðstæðum til að geta sér til um merkingu orða
- beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf

- nýtt sér reynslu sína og þekkingu til að skapa nýja þekkingu og nota í nýju samhengi
- unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja
- nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni

Kennsluhættir í dönsku

Annað erlenda málið sem nemendur læra í grunnskóla er danska. Tilgangur dönskukennslu er m.a. sá að viðhalda og styrkja tengslin við Norðurlandþjóðirnar og stuðla að því að Íslendingar eigi greiða leið að sameiginlegum markaði menntunar og atvinnu á öllum Norðurlöndunum. Einnig veitir námið nemendum tækifæri til að kynnast öðrum menningarheim, gefur kost á víðsýni, skilning, umburðarlyndi og virðingu. Um leið stuðlar námið að betri skilning á eigin menningu. Megintilgangur tungumálanáms er að nemendur öðlist alhliða hæfni til að nota tungumálið sem lifandi verkfæri í fjölbreyttum tilgangi og við ólíkar aðstæður. Námið á að veita nemendum tækifæri til að nota tungumálið á skapandi hátt í bæði töluðu og skrifuðu máli. Lögð verður áhersla á sjálfstæð vinnubrögð, að nýta hjálpargögn ásamt samvinnu nemenda. Dönskukennslu er skipt í 7 flokka: hlustun, lesskilning, samskipti, frásögn, ritun, menningarlesi og námshæfni. Í 10. bekk er áhersla lögð á að nemendur geti lesið auðlesna texta sér til gagns og ánægju. Einnig er leitast við að auka munnlega færni með samskiptum á dönsku, bæði við kennara og samnemendur. Mismunandi siðir verða kynntir.

Við lok 10. bekkjar getur nemandi: Skilið talað mál um efni er varðar hann sjálfan, áhugamál og daglegt líf þegar talað er skýrt og áheyrilega. Lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ýmsum gerðum um daglegt líf sem innihalda algengan orðaforða. Tekið þátt í samræðum um efni sem hann þekkir vel og tjáð sig um það sem viðkemur daglegu lífi hans og því sem stendur honum nærri. Skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir og beitt grunnreglum málfræði og stafsetningar nokkuð rétt. Sýnt fram á að nemandi þekki ákveðin lykileinkenni í menningu Danmerkur sem snúa að daglegu lífi og aðstæðum íbúanna. Sett sér nokkuð raunhæf námsmarkmið.

Námsgögn í dönsku

Ekko lesbók og vinnubækur A og B, orðabækur, ljósrit af ýmsu tagi, tónlist, vísur og kvæði, danskir þættir og kvikmyndir, smásögur og yndislestrarbók.

Námsmat í dönsku

Samkvæmt hæfniviðmiðum aðalnámskrár.

Matsviðmið í erlendum tungumálum.**A**

Nemandi getur sýnt fram á að hann skilur mjög vel og getur nýtt sér talað mál um almenn málefni í aðstæðum sem hann þekkir. Hefur tileinkað sér mjög fjölbreyttan orðaforða og getur fyrirhafnarlítið lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga um margvísleg málefni. Er mjög vel samræðuhæfur, beitir eðlilegu máli, framburði, áherslum og hrynjandi af öryggi. Notar markvisst algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og getur tjáð sig lipurlega og áheyrilega um málefni sem hann þekkir. Getur skrifað skýran og skilmerkilegan samfelldan texta um efni sem hann þekkir, fylgt af öryggi reglum um málnotkun og hefðir varðandi uppbyggingu texta og hagnýtt sér markvisst þann orðaforða sem unnið hefur verið með. Sýnir fram á að hann þekkir mjög vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér mjög góða grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

B

Nemandi getur sýnt fram á að hann skilur vel og getur nýtt sér talað mál um almenn málefni í aðstæðum sem hann þekkir. Hefur tileinkað sér nægilega góðan orðaforða til að geta lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga um margvísleg málefni. Er vel samræðuhæfur, beitir eðlilegu máli, framburði, áherslum og hrynjandi. Notar algeng föst orðasambönd úr daglegu máli og getur tjáð sig nokkuð áheyrilega um málefni sem hann þekkir. Getur skrifað lipran, samfelldan texta á um efni sem hann þekkir, sýnt fram á góð tök á orðaforða og meginreglum málnotkunar, fylgt hefðum varðandi uppbyggingu og samhengi texta og notað tengiorð við hæfi. Þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér góða grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

C

Nemandi getur sýnt fram á að hann skilur sæmilega vel og getur nýtt sér talað mál um almenn málefni í aðstæðum sem hann þekkir. Hefur tileinkað sér viðunandi orðaforða til að geta lesið sér til gagns og ánægju, með nokkurri fyrirhöfn þó, almenna texta af ýmsum toga og um margvísleg málefni. Er sæmilega samræðuhæfur og beitir reglum málsins, framburði, áherslum og hrynjandi á viðunandi hátt og kann að nota algengustu föstu orðasamböndin úr daglegu máli og getur tjáð sig sæmilega um málefni sem hann þekkir. Getur skrifað samfelldan texta um efni sem hann þekkir, fylgt grunnreglum um málnotkun og helstu hefðum varðandi uppbyggingu texta og hagnýtt sér þann orðaforða sem unnið hefur verið með, sýnt fram á að hann þekkir til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði og gerir sér grein fyrir hvað er líkt eða ólíkt hans eigin aðstæðum.

Náttúrugreinar

Kennari: Hildur Björnsdóttir, 3 kennslustundir á viku.

Menntagildi

Undir náttúrugreinar heyra m.a. náttúrufræði, eðlisvísindi, jarðfræði, lífvísindi og umhverfismennt. Náttúrugreinar leggja áherslu á vísindalæsi. Í því fellst að nemendur geti lesið texta um náttúrvísindi sér til gagns, notað hugtök úr náttúrugreinum í daglegu lífi og skilið náttúruleg og mannleg fyrirbæri. Auk þess geri þeir sér grein fyrir samspili manns og náttúru og valdi mannsins yfir tækni. Þessi hæfni eflir skilning þeirra á nútímasamfélagi og hjálpar þeim að taka skynsamlegar ákvarðanir í málefnum sem varða tengsl manns og náttúru.

Hæfniviðmið

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

Að nemendur geti:

- Greint hvernig þættir eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni

- Greint stöðu mála í eigin umhverfi og aðdraganda þess, og í framhaldi skipulagt þátttöku í aðgerðum sem fela í sér úrbætur
- Tekið rökstudda afstöðu til málefna og komið með tillögu um hvernig megi bregðast við breytingum en um leið tekið mið af því að í framtíðinni er marg óvísst og flókið.
- Tekið þátt og útskýrt reynslu sína og niðurstöður af þátttöku í aðgerðum sem varða náttúru og samfélag.

Nýsköpun og hagnýting þekkingar

Að nemendur geti:

- Gert grein fyrir hvernig niðurstöður rannsókna hafa áhrif á tækni og atvinnulíf í nánasta umhverfi og samfélagi
- Tekið þátt í skipulagi og unnið verk – og tímaáætlun hóps
- Dregið upp mynd af því hvernig menntun, þjálfun, starfsval og áætlanir um eigið líf tengjast breytingum á umhverfi og tækni.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

Að nemendur geti:

- Beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingsstigsins.
- Metið gildi þess að upplýsingum um vísindi- og tækniþróun sé miðlað á skýran hátt
- Unnið með samþætt viðfangsefni með vinnubrögðum náttúrugreina og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðislegra þátta tengdum náttúru, umhverfi samfélags og tækni.
- Skýrt með dæmum hvernig náttúruvísindi, tækni, menning, heimsmynd mannsins og náttúran hafa áhrif hvert á annað.

Vinnubrögð og færni

Að nemendur geti:

- Framkvæmt og útskýrt sérhannaðar eða eigin athuganir úti og inni
- Lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt
- Aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi út heimildum á íslensku og erlendum málum.

- Beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s tilraunum og athugunum á gagnrýninn hátt, við öflun upplýsinga innan náttúruvísinda.
- Kannað áreiðanleika heimilda með því að nota hand- og fræðibækur, netið og aðrar upplýsingaveitur.
- Gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum
- Dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn

Ábyrgð á umhverfinu

Að nemendur geti:

- Tekið eftir og rætt atriði í umhverfi sínu, gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði og náttúru, sýnt umhverfinu umhyggju og rökrætt eigin skoðun á því.
- Skoðað og skráð atburði eða fyrirbæri sem snerta smaspil manns og umhverfis, í framhaldi tekið virkan þátt í gagnrýnni umfjöllun um málið og gert tillögur.
- Sýnt fram á getu til að vinna að umbótum í eigin sveitarfélagi eða í frjálsum félagasamtökum
- Rætt af skilningi eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélagsins og geta tekið dæmi úr eigin lífi.
- Tekið þátt í að skoða og skilgreina stöðu umhverfismála á heimsvísu og rætt um markmið til umbóta

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

Að nemendur geti:

- Skipulagt, framkvæmt og gert grein fyrir athugunum á námsþáttum að eigin vali er varða búsetu mannsins á jörðinni
- Útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar
- Útskýrt breytingar á landnotkun og tengsl þeirra við jarðvegseyðingu og orkuframleiðslu
- Útskýrt árstíðabundið veðurlag og loftslagsbreytingar, ástæður og afleiðingar
- Gert grein fyrir stöðu jarðar í himingeimnum og áhrifum hennar á jörðu

- Rætt um notkun gervihnatta í samskiptum manna, rannsóknir og álitamál þeim tengdum

Lífsskyliroði manna

Að nemendur geti:

- Rökrætt umhverfismál frá ólíkum sjónarhornum er tengjast vatni, vatnsnotkun og sjó
- Lýst hringrás efna flæði orku í náttúrunni, útskýrt ljóstillífun og bruna og gildi þeirra.

Náttúra Íslands

Að nemendur geti:

- Lýst ólíkum leiðum við framleiðslu, dreifingu og nýtingu orku á Íslandi
- Tekið dæmi af og útskýrt forvarnir, sem eru skipulagðar vegna náttúruhamfara

Heilbrigði umhverfisins

Að nemandi geti:

- Gert grein fyrir verndun og nýtingu náttúruauðlinda í tengslum við sjálfbæra þróun
- Nýtt frumeindakennninguna og lotukerfið til að útskýra eiginleika efna, efnabreytingar og hamskipti
- Rætt á gagnrýninn hátt framleiðslu, flutning og förgun efna
- Sagt fyrir um þjónustu sem náttúrulegir ferlar veita

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

Að nemandi geti:

- Útskýrt forsendur vistvænnar hönnunar
- Fjallað á gagnrýninn hátt um aukaefni í mat og aðferðir til að auka geymsluþol matvæla.
- Skýrt tengsl mannfjöldapróunar við framleiðslu og dreifingu matvæla og þátt líftækninar í þeim tengslum

Kennsluhættir

- Kennari mun fara með nemendum yfir aðalatriði viðfangsefnanna, nemendur hlusta á úrdrætti úr því námsefni sem þau eru að læra hverju sinni.
- Hringekja þar sem nemendum er skipt niður í hópa og vinna valin verkefni úr námsefninu og vinna með hugtök.
- Samræður: Nemendur eru hvattir til að ræða saman um það námsefni sem þau eru að fara að fræðast um hverju sinni með bæði opnum og leiðandi spurningum.
- Athuganir: Nemendur gera athuganir bæði innandyra og utandyra tengt námsefninu
- Skýrslugerð: nemendur skila skýrslu með hverri athugun og fá þjálfun við skýrslugerð og skráningar.
- Nemendum verður kennd námstækni til að vinna með hugtök
- Nemendur fræðast um gerð heimildaverkefna og vinnubrögðum í heimildavinnu. Nemendur skila einstaklings heimildaverkefni.
- Próf: Nemendur þreyta próf, yfirlits-, kafla og munnleg próf sem reynir á þekkingu þeirra á efninu.
- Nemendur munu vinna að gerð fyrirlestra sem þeir kynna fyrir samnemendum og kennara.

Gert er ráð fyrir að halda heimavinnu í lágmarki og felst hún helst í lestri og að ljúka tímavinnu.

Námsgögn

- Maður og náttúra
- Eðlisfræði 2 og 3
- Efnisheimurinn
- Margmiðlunarefni, myndbönd, flæðirit, gagnabankar, vefsíður

Námsmat Samkvæmt hæfniviðmiðum aðalnámskrár m.a er tekið mið af frammistöðu nemenda í tímum, hópverkefnum, tilraunum og hugtakavinnu. Framsetning vinnubókar, skýrslum, framsögn og prófa.

Matsviðmið í náttúrugreinum

A

Nemandi getur greint og útskýrt á sjálfstæðan og greinagóðan hátt, hvernig þættir eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni. Útskýrt og rætt á gagnrýninn hátt afstöðu sína og niðurstöður af aðgerðum er varða náttúru og samfélag. Skipulega og fyrirhafnarlítið unnið eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í umhverfi fólks, fundið lausn og hannað afurð, einn eða með öðrum. Metið og greint á skýran og sjálfstæðan hátt upplýsingar um vísinda- og tækniþróun, útskýrt á greinagóðan hátt áhrif þeirra á daglegt líf fólks og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum sjálfum sér, einstaklingum, samfélagi, náttúru, umhverfi og tækni. Á greinagóðan hátt beitt algengum hugtökum og heitum í náttúrugreinum í ólíku samhengi. Framkvæmt mjög vel og útskýrt athuganir úti og inni. Gefið greinagóðar skýringar og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum. Dregið skipulega og á skýran hátt ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn. Greint og útskýrt á skýran hátt texta um náttúrufræði, umorðað hann, tjáð sig og túlkað á sjálfstæðan hátt myndefni sem tengist honum. Greint og rökrætt dæmi í umhverfi sínu og gert góða grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði og náttúru. Rökrætt af góðum skilningi, eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélagsins og útskýrt dæmi úr eigin líf.

B

Nemandi getur greint vel hvernig þættir, eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni. Útskýrt og rætt afstöðu sína og niðurstöður af aðgerðum er varða náttúru og samfélag. Unnið skipulega eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í umhverfi fólks, fundið lausn og hannað afurð, einn eða með öðrum. Metið og greint á skýran hátt upplýsingar um vísinda- og tækniþróun, útskýrt áhrif þeirra á daglegt líf fólks og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum sjálfum sér, einstaklingum, samfélagi, náttúru, umhverfi og tækni. Á skýran hátt beitt algengum hugtökum og heitum í náttúrugreinum í ólíku samhengi. Framkvæmt vel og útskýrt athuganir úti og inni. Gefið góðar skýringar og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum. Dregið á skýran hátt ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn. Greint og útskýrt texta um náttúrufræði, umorðað hann, tjáð sig og

túlkað á skýran hátt myndefni sem tengist honum. Greint og rætt dæmi í umhverfi sínu. Gert góða grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði og náttúru. Rætt af góðum skilningi eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélagsins. Greint og rætt dæmi í umhverfinu og útskýrt dæmi úr eigin lífi.

C

Nemandi getur greint að nokkru leyti hvernig þættir, eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins, hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni. Útskýrt að vissu marki afstöðu sína og niðurstöður af aðgerðum er varða náttúru og samfélag. Unnið nokkuð vel eftir verkferli nýsköpunar, þ.e. leitað að þörfum í umhverfi fólks, fundið lausn og hannað afurð undir leiðsögn. Metið upplýsingar um vísinda- og tækniþróun, útskýrt áhrif þeirra á daglegt líf fólks og tekið afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum sjálfum sér, einstaklingum, samfélagi, náttúru, umhverfi og tækni. Beitt algengum hugtökum og heitum í náttúrugreinum í ólíku samhengi. Framkvæmt nokkuð vel og rætt athuganir úti og inni. Gefið skýringar og rætt valið efni úr athugunum og heimildum og dregið ályktanir af gögnum. Greint og rætt texta um náttúrufræði, umorðað hann, tjáð sig og túlkað myndefni sem tengist honum nokkuð vel. Greint dæmi í umhverfi sínu og gert nokkuð vel grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði og náttúru. Sagt frá eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélagsins og tekið dæmi úr eigin lífi.

Samfélagsgreinar

Kennari: Heiðrún Þórðardóttir, 3 kennslustundir á viku.

Menntagildi

Undir samheiti samfélagsgreina er einkum um að ræða sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði, trúarbragafræði, lífsleikni, heimspeki og siðfræði. Samfélagsgreinar eru þær greinar sem fjalla um samfélög og menningu á upplýsandi og gagnrýnin hátt. Þær eiga sér grundvöll í þeirri skyldu hvers samfélags að fræða nemendur um gildi eins og jafnrétti, lýðræði, umhyggju og virðingu og þýðingu þessara gilda fyrir farsælt líf. Samfélagsgreinum er ætlað að hjálpa nemendum að bregðast við áskorunum úr umhverfinu og nærsamfélaginu í krafti skynsemi sinnar og gera þeim grein fyrir eigin ábyrgð á þeim leiðum, sem hver og einn velur sér, til þess að fóta sig í félagi við annað fólk og umhverfi. Samfélagsgreinum er ætlað að efla skilning nemenda á ákveðnum grundvallargæðum mannlegs lífs og skiptingu þeirra, með því

að útskýra hvernig þessi gæði leiða til margvíslegra skyldna, réttinda og gilda, sem órofa hluti af félagslegum og siðferðilegum veruleika okkar. Dæmi um slík gæði eru réttlæti, þekking, frelsi, vinátta, virðing og ábyrgð. Markmið þeirra er að stuðla að skilningi nemenda á mörgum þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar viðhorfum til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Einnig að nemendur tileinki sér réttisýni, gildismat og ábyrgð, sem meðal annars byggir á hæfni til þess að setja sig í spor annarra og hæfni til þess að sjá fyrir afleiðingar gerða sinna fyrir eigin hag, umhverfið og þjóðfélagið í heild.

Hæfniviðmið

Reynsluheimur

Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemanda til að skilja veruleikann

Að nemendur geti:

- sýnt fram á skilning á mikilvægum gildum, svo sem kærleika, mannhelgi, félagslegu réttlæti, umhyggju fyrir öðrum mönnum og öllu lífi
- skýrt tengsl samfélags, náttúru, trúar og lífsviðhorfa fyrr og nú
- fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta
- gert grein fyrir einkennum og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu og sögu landsins, breytilegrar menningar, trúar og lífsviðhorfa
- aflað sér, metið og hagnýtt upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni í margvísilegum gögnum og miðlum
- notað mikilvæg hugtök til að fjalla um menningar- og samfélagsmálefni
- lýst náttúruferlum, sem hafa áhrif á land og gróður
- áttað sig á hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á búsetu og lífsskilyrði
- lýst með dæmum áhrifum tækni og mannlegra athafna á samfélag og umhverfi
- notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga
- rætt á upplýstan hátt um tímabil, atburði og persónur, sem vísað er til í þjóðfélagsumræðu
- metið heimilir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð
- dregið upp mynd af afmörkuðum efnisþáttum stórrar og smárrar sögu, nálægrar eða fjarlægrar
- greint hvernig saga birtist í textum og og munum, hefðum og minningum

- lýst margbreytileika helstu trúarbragða og lífsviðhorfa og áhrifum þeirra á líf fólks
- rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs
- gert grein fyrir völdum frásögnum, hefðum, hátíðum, siðum og táknum í kristni og nokkrum helstu trúarbrögðum heims
- borið saman valin trúar- og lífsviðhorf
- nefnt dæmi um áhrif helgiritra helstu trúarbragða á menningu og samfélög
- gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra
- lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagsþátta
- gert grein fyrir hlutverki nokkurra helstu stofnana samfélagsins
- gert grein fyrir hugmyndum um samhjálp og velferð og framkvæmd hennar í samfélaginu
- lýst með dæmum hvernig samfélagsgerð tengist lífi einstaklinga
- sýnt fram á skilning á kostnaði eigin neyslu og séu læsir á þau áhrif sem ýmis tilboð og auglýsingar hafa á eigin neyslu og á samfélagið

Hugarheimur

Sjálfsmynd: Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum

Að nemendur geti:

- lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á sjálfsmynd hans, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu
- lýst með dæmum gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats fyrir eigin sjálfsvitund
- áttað sig á ólíkum kynhlutverkum á nokkrum sviðum og hvernig þau mótast og breytast
- gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum
- vegið og metið áhrif fyrirmynnda og staðalmynda, hvernig vinna megi með þau á sjálfstæðan og uppbyggjandi hátt
- lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á, áhrifum þeirra á hugsun og hegðun
- tileinkað sér heilbrigða og holla lífshætti

- metið jákvæð og neikvæð áhrif ýmissa áreita í umhverfinu á líf hans og tekið gangrýna afstöðu til þeirra
- gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og rætt þýðingu þess
- sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum
- sett sér markmið

Félagsheimur

Samskipti: Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra

Að nemendur geti:

- tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu
- borið kennsl á ólíkan bakgrunn fólks og virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta
- metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausan hátt
- rökrætt um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga
- tekið þátt í samræðu um stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur, sýnt ábyrgð í samskiptum og átti sig á réttindum sínum samkvæmt alþjóðasáttmálum
- tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra
- nefnt dæmi um gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu og rætt áhrif staðalímynda
- sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra
- rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra
- rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum
- tekið þátt í samfélagsmálum og ábyrgan hátt
- sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju

Kennsluhættir

Bækurnar eru lesnar bæði heima og í skóla og eru verkefni unnin samhliða því. Nemendur lesa upphátt fyrir hvort annað úr námsefninu og ígrunda það sem þau hafa lesið. Umræður um námsefnið ásamt því að nemendur vinna verkefni sem tengist viðkomandi kafla og bók. Nemendur fá að þroska hæfni sína til að eiga í innihaldsríkum samskiptum við aðra um efnið sem unnið er með og vinna síðan saman í litlum hópum eða pörum að lausn verkefna. Orð og hugtök eru útskýrð og rædd. Tekin er afstaða til álitamála út frá ólíkum sjónarhornum og lögð

er áhersla á rökræður og að skoða málefni frá ólíkum hliðum. Einnig munu nemendur notast við fræðslumyndir á netinu og afla sér upplýsinga sjálfstætt á veraldarvefnum. Nemendur fá tækifæri til þess að nýta sköpunar-kraft sinn og nýta sér styrkleika sína. Að efla læsi nemenda gegnir miklu lykilhlutverki í kennslunni, enda nýtist sú hæfni nemendum um ókomna framtíð. Einnig er hugað að undirbúningi fyrir framhaldsnám, þar sem læsi og sjálfstæði í vinnubrögðum gegnir lykilhlutverkum.

Námsgögn

- Sögueyjan 3
- Frelsi og velferð
- Á ferð um samfélagið
- Auraráð
- Stefnan sett
- Ýmis ljósrit og vefefni frá kennara

Námsmat

Samkvæmt hæfniviðmiðum Aðalnámskrár.

Matsviðmið í Samfélagsgreinum

A

Nemandi getur sýnt fram á mjög góðan skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf. Á skipulegan, sjálfstæðan og gagnrýninn hátt aflað sér, hagnýtt og metið upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni sem birtast í munnlegum flutningi, samræðum, texta og mismunandi miðlum. Greint og á skýran hátt útskýrt mismunandi hugmyndir um lýðræði, rökstutt á sjálfstæðan og gagnrýninn hátt gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats fyrir heilbrigða sjálfsvitund og ábyrgð sem borgari og neytandi. Greint og af nákvæmni fjallað um áhrif fyrirmynda og staðalmynda á mótun sjálfsmyndar á sjálfstæðan og gagnrýninn hátt og á skipulegan og gagnrýninn hátt fjallað um samfélagsleg og siðferðileg málefni af mismunandi sjónarhólum. Að lokum rökrætt og greint á gagnrýninn og skipulegan hátt stöðu sína, sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi, skyldur og gildismat.

B

Nemandi getur sýnt fram á skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf. Á skipulegan og sjálfstæðan hátt aflað sér, hagnýtt og metið upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni sem birtast í munnlegum flutningi, samræðum, texta og mismunandi miðlum. Útskýrt mismunandi hugmyndir um lýðræði, rökstutt gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats fyrir heilbrigða sjálfsvitund og ábyrgð sem borgari og neytandi. Greint og fjallað um áhrif fyrirmynda og staðalmynda á mótun sjálfsmýndar á sjálfstæðan hátt. Á skipulegan hátt fjallað um samfélagsleg og siðferðileg málefni af mismunandi sjónarhólum. Að lokum rökrætt og greint stöðu sína, sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi, skyldur og gildismat.

C

Nemandi getur sýnt fram á sæmilegan skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf. Að vissu marki aflað sér, greint og metið upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni sem birtast í munnlegum flutningi, samræðum, texta og mismunandi miðlum. Lýst mismunandi hugmyndum um lýðræði, að nokkru leyti rökstutt gildi jákvæðra lífsviðhorfa, dygða og gildismats fyrir heilbrigða sjálfsvitund og ábyrgð sem borgari og neytandi. Fjallað um áhrif fyrirmynda og staðalmynda á mótun sjálfsmýnda. Fjallað um samfélagsleg og siðferðileg málefni af mismunandi sjónarhólum. Að lokum greint stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi, skyldur og gildismat.

Skólaíþróttir

Íþróttir

Kennari: Steinþór Snær Þrastarson, 2 kennslustundir á viku.

Hæfniviðmið

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Að nemendur geti:

- gert æfingar sem reyna á loftháð þol
- gert æfingar sem reyna á styrk og stöðugleika útlíma og bols
- gert flóknar samsettar æfingar sem reyna á lipurð og samhæfingu
- sýnt leikni í nokkrum mismunandi íþróttagreinum

- tekið þátt í stöðluðum prófum til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu

Félagslegir þættir

Að nemendur geti:

- sýnt virðingu og góða framkomu hvort sem leikur vinnst eða tapast. Jafnframt viðhaft jákvæð og árangursrík samskipti til að efla liðsanda
- skýrt mikilvægi þess að hafa leikreglur, farið eftir þeim bæði í hóp- og einstaklingsíþrótt
- rætt líkamsvitund, kynheilbrigði, staðalímyndir í íþrótttaumfjöllun og tekið virka afstöðu gegn ofbeldi

Heilsa og efling þekkingar

Að nemendur geti:

- gert sér grein fyrir gildi heilbrigðs lífennis fyrir starfsemi líkamans og mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun
- útskýrt misjafnan líkamlegan þroska einstaklinga og kynja
- notað hugtök sem tengjast sundiðkun og íþróttum
- tengt hlutverk taugakerfis, hjarta, blóðrásar og lungna við líkamlega áreynslu
- nýtt niðurstöður prófa til að setja sér skammtíma- og langtímamarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim
- sótt sér margvíslegar upplýsingar við undirbúning og úrvinnslu verkefna í skólaíþróttum og útivist
- notað mælingar með mismunandi mælinákvæmni við mat á afkastagetu
- tekið þátt í glímu og ýmsum leikjum
- tekið þátt á ábyrgan hátt í útivist með tilliti til aðstæðna og ratað um landsvæði eftir korti

Öryggis- og skipulagsreglur

Að nemendur geti:

- gert sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengnisregla og tekið ákvarðir á þeim grunni
- beitt helstu atriðum skyndihjálpar, endurlífgun og bjargað jafningja á sundi stutta sundleið

Kennsluhættir

Kennari leggur fyrir verklegar æfingar fyrir nemendur og útskýrir þær munnlega og/eða með sýnikennslu. Æfingarnar geta verið einstaklingsmiðaðar þar sem nemandinn vinnur einn eftir fyrirmælum kennara og einnig para og/eða hópaverkefni þar sem fleiri nemendur vinna saman í hópum. Dæmi um para-/hópaverkefni er þegar nemendum er skipt upp í lið sbr. tvö lið í fótbolta, eða þegar tveir nemendur eru látnir vinna saman í stöðvaþjálfun. Dæmi um æfingar sem kennari leggur fyrir svo þau nái námsmarkmiðum eru t.d. sippa, kasta bolta, klifra í rimlum, hlaup, ganga á bekkjum, armbeygjur, kviðæfingar, eltingaleikir, boltaleikir o.s.frv.

Í samræðum við nemendur eru m.a. umgengnisreglur, gildi líkamlegrar hreyfingar og íþróttamannsleg hegðun útskýrð.

Námsgögn

Öll almenn áhöld íþróttahúsa

Námsmat

Námsmat verður í formi símats þar sem ekki er aðeins gefið fyrir þau verkefni sem nemandinn vinnur, heldur virkni nemandans í tímum, framkomu og umgengni.

Sund

Kennari: Guðmundur Steinarsson, 1 kennslustund á viku.

Hæfniviðmið

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Unnið eftir 10. sundstigi

Að nemendur geti:

- **Bringusund í 20 mínútur. Lágmarksvegalengd 600 metrar.**
- **50 m bringusund, stílsund.**
- **Björgun af botni laugar og 25 metra björgunarsund.**
- **12 metra kafstund, stílsund.**
- **Tímataka: 100 m bringusund.**
- **Tímataka: 50 m skriðsund.**
- **Tímataka: 50 m baksund.**
- **Tímataka: 25 m flugsund.**
- **Prjú leysitök: Grip í fatnað framan frá - grip um háls aftan frá - grip um brjóst aftan frá.**
- **Ein lífgunaraðferð.**

Að nemendur geti:

- gert sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengnisregla og tekið ákvarðanir á þeim grunni
- beitt helstu atriðum skyndihjálpar, endurlífgun og bjargað jafningja á sundi stutta sundleið

Kennsluhættir

Kennari leggur fyrir verklegar æfingar fyrir nemendur og útskýrir þær munnlega og/eða með sýnikennslu. Nemendur æfa sig í að synda langsund til að efla þol. Æfingar sem gerðar eru á sundstigsprófum eru æfðar yfir veturinn með endurteknum æfingum.

Námsgögn

- öll almenn áhöld sunnlauga

Námsmat

Frammistöðumat: Virkni nemenda í tímum skráð til bókar.

Verklegt próf, nemendur taka sundpróf og ljúka 10. sundstigi.